

[Budost jako dar]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: 22. 8. 2004

◆ dictate, Czech, origin: 22. 8. 2004

[Budost jako dar]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

Bez ohledu na to, je-li budost chápána jako dar nebo úděl nebo a tak dále, to jsou různé způsoby, jak to je akceptováno nebo přijato. Tedy bez ohledu na to, zda to někdo chce vyložit tak, že za to má být jsoucí vděčno. Platí, a to platí prostě pro každý dar, že dar se stává darem skutečným teprve ve chvíli, kdy obdarovaný jej přijme.

To znamená budost nabídnutá, přisouzená, přidělená, z milosti daná a tak dále, se stává skutečnou budostí, to jest budoucností integrovanou do bytí určitého jsoucího, teprve ve chvíli, kdy jsoucí tuto budost přijme jako svou. Je to tedy něco jiného než budoucnost vůbec.

To znamená, že někde ve vlastním určení události musí být zakomponována také tato schopnost integrovat bytí v celku. To jest integrovat v každém okamžiku jsoucnosti, v každé jsoucnosti, integrovat do přítomného stavu, aktuálního stavu, také dosavadní minulé stavy, to znamená nějak samozřejmě, to znamená je zpřítomňovat a dělat z nich vlastní bylost. A také zpřítomňovat nějak, opět nějak zpřítomňovat ty eventuální stavy budoucí, ke kterým to jsoucí směřuje. Integrovat je tak, že z nich učiní svou vlastní budost. Tohle musí platit pro všechny události vůbec, a to znamená i pro ty, které si ještě nevytvořily svůj vlastní subjekt. Tato schopnost integrovat bytí, vlastní bytí jako celek, musí být naprosto spjata s tím, že událost nějakým způsobem se začala dít. Už při samém začátku musí tato schopnost být k dispozici, musí být přítomna, a to znamená ještě dříve, než vůbec může ono jsoucí, jakožto událost, být aktivní, to jest za tím cílem si vytvořit svůj vlastní subjekt. To znamená zároveň, že to, jak se událost děje, že není jenom výkonem subjektu, ale je to výkonem té události samé.

A je to osmého, vlastně devátého třetí nula devět. To minule bylo desátého, dneska je jedenáctého třetí nula devět.

Je třeba rozlišovat *kauzalismus* od *determinismu*. *Kauzalismus* předpokládá, že vše je kauzálně jaksi předurčeno, *predeterminováno*. *Determinismus* jenom říká, že něco je takto determinováno. Zároveň je třeba přiznat po příslušných argumentacích, že determinující je jenom soubor okolností. Naproti tomu to, co vzniká nově, u čeho tedy můžeme předpokládat cosi nového, to determinováno není. A pochopitelně nové nikdy se nemůže uplatnit a uskutečnit bez ohledu na okolnosti. Nové se vždycky uplatňuje uprostřed nějakých okolností. A ty okolnosti jsou, jak jsme řekli, determinující. Čili každý nový pokus, všechno nové musí nějak reagovat na ty okolnosti, a to znamená, musí reagovat na to, co je determinující. Zároveň však platí, že na toto determinující není odkázáno fatálním způsobem. To determinující je do jisté míry děravé. Jsou tam nedeterminované možnosti. Otvírají se tam jakési možnosti. Tak samozřejmě je potřeba také se zeptat, co to vlastně je ta možnost, to je zvláštní téma. Každopádně uprostřed toho dění, ať už na úrovni fyzikální, nebo té subjaderné, nebo později fyzikální, na úrovni života, biologické, a na úrovni myšlení, to jest na úrovni nejvyšší zatím, tam všude jsou ty možnosti otevřené. To jest jsou tam jakési ty průlinčité determinanty, které je třeba vzít na vědomí, je třeba je respektovat a podle možností je buď měnit, anebo se jim přizpůsobit a tak dále. Ale vždycky to přizpůsobení má charakter reakce a ta reakce sama předpokládá něco nebo někoho, kdo reaguje. A tedy nějaký subjekt reagující. A každý takový subjekt je něčím, co sice musí dbát a respektovat na okolnosti, ale co není prostě plodem těch okolností, není výsledkem, není produktem žádných determinujících okolností. Ty determinující okolnosti jsou pouhými okolnostmi.